

skutečně vykonané, nýbrž podle předběžného vzdělání a schopnosti osoby k vyživování povinné. Ostatně bylo odvolacím soudem zjištěno, že Jan M. pracoval na poli, oral, sel a vláčel, jezdil s povozy, nakládal fúry na vůz a též při práci dohlížel, a podle úsudku soudního znalce z oboru polního hospodářství jest při výměře 8 až 10 měric hospodářství zapotřebí držeti si koňský potah a stálého pracovníka, a bylo zjištěno, že žalovaná má celkem 12 měric polností. Podle udání znalce by takový pracovník stál denně 16 Kč. Uváží-li se dále, že Jan M. jako manžel žalované nemá postavení pouhého čeledína, nýbrž hospodáře, který kromě domácích a polních práce řídí a spravuje celé hospodářství, a že tedy nahrazuje jí nejen pracovní sílu polní a hospodářskou, nýbrž i sílu řídicí a spravující hospodářství, a že jest i jeho stravu jako hospodáře hodnotiti více než stravu pouhého čeledína nebo hospodáře, dojde se k úsudku, že fiktivní plat Jana M. činí aspoň 480 Kč měsíčně, a je tedy z něho uvedenou exekucí zasaženo 230 Kč měsíčně. Dovolací soud však nemohl ihned rozhodnouti ve věci samé, poněvadž při poddlužnické žalobě, o jakou právě jde, je žalovaná manželka povinna odváděti žalujícímu zabavené částky platu teprve ode dne exekučního zabavení, a ježto v té příčině nebylo nic zjištěno, není věc zralá k rozhodnutí.

Čís. 16029.

Srazil-li si akviziční úředník, který měl právo k inkasu, z inkasovaných částek sám provisi jemu náležící, ačkoli jeho nárok na důchody a provise byl pravoplatně zabaven, nezakládá se tím platební povinnost poddlužníka z důvodu porušení záповědi ve smyslu § 294 ex. ř., nevyúčtoval-li s dlužníkem a neschválil-li při tom jeho postup při vybírání peněz.

(Rozh. ze dne 15. dubna 1937, R I 394/37.)

Žalobci byla usnesením okresního soudu v K. V. ze dne 26. dubna 1933 E VIII 2950/33 k vydobytí jeho vykonatelného pohledávání v částce 11.377 Kč 07 h s přísl. povolena proti Vavřinci G. exekuce zabavením a příkázáním k vybrání jedné třetiny »důchodů a provisi«, které má dlužník ve svém postavení jako akviziční úředník protokolované firmy »I.« (žalované firmy), s omezením, že dlužníku »z celého důchodu« musí zůstatí volným ročně 6.000 Kč. Proti řečenému usnesení si nestěžoval ani dlužník, ani poddlužnice, takže usnesení nabylo moci práva a žalobce nabyl soudcovského práva zástavního na provisích dlužníkových. Ježto žalovaná firma nic ze zabavených platů Vavřinci G. nesrazila a žalobci je nevyplatila, domáhá se žalobce zaplacení částky 4.100 Kč. Proti žalobě žalovaná firma namítla, že Vavřinec G. neměl jako její úředník plat, nýbrž jen provise a diety. V době doručení platební záповědi byl jí Vavřinec G. dlužen 900 Kč na dietách, jež si předem vybral, a bylo ujednáno, že si žalovaná srazí tuto částku při příštím vyúčtování. Vavřinec G. měl také právo inkasovati a z těchto inkasovaných peněz si vždy ponechal zálohy, vyúčtování oddaloval, takže stále měl zálohy. Když dne 30. září 1933 vystoupil ze služeb žalované

firmy, byl jí dlužen 2.909 Kč 10 h, poněvadž si vždy na budoucně splatné provise vybral zálohy resp. použil pro sebe vyinkasovaných peněz jako záloh. Žalovaná firma nemohla tudíž nikdy provést srážky z platů Vavřince G. Vavřinec G. tímto jednáním sám žalované firmě znemožnil, aby mu srazila zabavené částky. Mimo to uvedla, že zabavení v budoucnu splatných provisi jest podle § 299 ex. ř. nepřípustné. Soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: Vavřinec G. byl u žalované firmy zaměstnán po dva roky. V prvních měsících měl pevný plat, pak pracoval za provisi. Poněvadž se služební poměr na pevný plat Vavřince G.-a skončil 18. února 1933 a platební záповeď byla doručena dne 26. dubna 1933, vyplývá z toho, že služební poměr na pevný plat nebyl změněn na čistý provisi poměr proto, že platební záповeď byla žalované firmě doručena, nýbrž Vavřinec G. měl právo inkasovati. Na svou provisi měl vždy zálohy, a to 500 až 900 Kč; také z vyinkasovaných peněz si Vavřinec G. vzal zálohy. Zálohy byly každý týden vyúčtovány s částkami, které vyinkasoval G. na obchodní cestě od zákazníků, a zůstal žalované firmě po svém odstoupení od ní dlužen z vyinkasovaných peněz 788 Kč 40 h. Po doručení platební záповeďi neobdržel Vavřinec G. již žádné provise v hotovosti a mimo cestovní výlohy mu nebylo žalovanou firmou nic vyplaceno. Vyinkasovanými penězi si sám hradil své nároky na provisi. Obdržel tedy Vavřinec G. jen cestovní výlohy, t. j. jízdné, nocležné a stravné, aby mohl navštěvovati zákazníky. Zda Vavřinec G. právem či neprávem použil záloh na provise z vyinkasovaných peněz pro sebe, netřeba tu rozebírat. Výpovědi svědka Alberta G. jest prokázáno, že Vavřinec G. měl u žalované firmy vždy zálohy a zadržoval si vyinkasované peníze a že ty peníze mu byly z titulu zálohy ponechávány. Zálohy byly každý týden vyúčtovány a V. G. dostával pak nové zálohy, aby mohl jíti na obchodní cestu. Zálohy byly vždy v knihách žalované firmy provedeny. Neměla proto žalovaná firma ani možnost Vavřinci G. srážeti zabavené částky. Ježto cestovní diety, t. j. peníz za jízdné, stravné a nocležné vyplácela žalovaná firma Vavřinci G. týdně, aby mohl zase jíti na obchodní cesty, a z provisi nedostal Vavřinec G. vyplaceno nic, neboť patřící mu provise byly již předem zadrženy inkasou umořeny resp. Vavřinec G. si musil zadržené peníze odsloužiti svou činností akvisiční, bylo žalobu zamítnouti jako neodůvodněnou.

Odvolaací soud zrušil napadený rozsudek s výhradou právní moci. Důvody: Platební záповeďi bylo žalované firmě jako poddlužnici zakázáno, aby vyplatila jednu třetinu zabavené provise Vavřinci G. jako dlužníku; tomu zase bylo zapověděno, aby zabavenou provisi vybral zčásti nebo zcela. Vavřinec G. byl oprávněn pouze k inkasu, pročez měl odváděti veškeré vybrané částky své zaměstnavatelce, t. j. žalované firmě bez zřetele na provisi mu příslušící, poněvadž veškeré tyto částky byly mu jen svěřeny. Inkasoval-li částky patřící žalované firmě u jednotlivých zákazníků a srazil-li si ihned sám jako odměnu za zprostředkování obchodu (případ od případu sjednaného) provisi mu příslušící, nepadá tato skutečnost na váhu hledíc na platební záповeď, podle níž mu žalovaná firma nesměla vypláceti provisi vůbec,

ježto byla pravoplatně zabavena. Žalovaná firma musí proto odváděti žalobci provisi v zabavené výši od 2. května 1933 do 30. září 1933, t. j. ode dne doručení platební záповědi do dne propuštění Vavřince G. ze služby až do výše vykonatelné pohledávky v mezích usnesení exekučního soudu (§§ 294, 299 ex. ř.). Žalovaná firma měla dáti Vavřinci G. v příčině inkasa patřičné poučení a pokyny a byla vůbec povinna odvolati jeho zmocnění k inkasu; měla inkaso obstarávat sama a zadržeti provisi k žalobcově dispozici. Následkem nesprávného posouzení věci po stránce právní se soud první stolice nezabýval spolehlivě výší provise, která z jednotlivých obchodů, uzavřených v době od 2. května 1933 do 30. září 1933, přísluší Vavřinci G. jako zástupci. V tom směru zůstalo řízení kusé (§ 496 č. 3 c. ř. s.).

Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, aby bez zřetele k důvodu, pro který rozsudek prvního soudu zrušil, dále o odvolání jednal a znovu rozhodl.

D ů v o d y :

Nezáleží již na tom, zda shora uvedené budoucí příjmy, příslušící dlužníku Vavřinci G., mohly či nemohly býti zabaveny, neboť uplatňování nepřipustnosti exekuce v nynějším sporu jest vyloučeno právní mocí usnesení exekuci povolujícího. Ode dne doručení soudní záповědi nesměla tudíž poddlužnice něco platiti na zabavenou pohledávku (§ 294 ex. ř.) ani uposlechnouti takových opatření dlužníka, jež se týkala zabavené pohledávky a jimiž by bylo zasaženo do práv vymáhajícího věřitele, neboť jinak by musila pohledávku v mezích přikázání zaplatiti znova vymáhajícímu věřiteli. Jinaké povinnosti nelze však uložiti poddlužnici a zvláště nebyla v důsledku povolené exekuce povinna, aby odňala nebo omezila dlužníkovu právo vybíratí hotové peníze u jejích zákazníků, třebaš šlo o obchodní pohledávky, z nichž dlužníkovi vznikal nárok na provisi. Že dlužník si z inkasovaných částek srazil ihned sám provise prý mu náležící, nemá význam pro posouzení otázky platební povinnosti žalované firmy z důvodu porušení záповědi ve smyslu § 294 ex. ř., neboť tím dlužníku ještě nic »nezaplatila«. Jinak by tomu bylo, kdyby s ním byla vyúčtovala a při tom schválila dlužníkův postup při vybírání peněz, nebo kdyby, nedbajíc soudní záповědi, se s ním spolčila, aby tak připravila žalobce o zabavené částky. Těmi otázkami se však odvolací soud neobíral a nic v té příčině ani sám nezjistil, ani zjistiti prvnímu soudu nedal, vycházeje z právního názoru, že platební povinnost žalované firmy jest již založena tím, že povinnému nedala potřebné poučení a pokyny o inkasu a že vůbec neodvolala zmocnění k vybírání peněz. Ten právní názor však neobstojí, a proto nebylo ani třeba zrušiti rozsudek prvního soudu, ani naříditi doplnění, jež má odvolací soud za nutné jen pro svůj mylný právní názor, zvláště když se odvolací soud dosud ani nezabýval vlastním obsahem odvolání a neučinil potřebná skutková zjištění, takže nelze ani spolehlivě posouditi, zda a v jakých směrech bude ještě třeba doplniti dosavadní řízení.